

[Joanna Rønn]

For de pårørende er det en stor og belastende opgave, og mange vil opleve en personlig krise. Netop i krisesituationer ved vi, at det er vigtigt at sætte ind med hurtig og rigelig hjælp såvel af praktisk art som af økonomisk og rådgivningsmæssig art. Dette øger også chancen for, at de pårørende kan gennemleve krisen og sorgen på en hensigtsmæssig måde, så deres sociale funktionsniveau bevares eller endog hæves. Dette forebygger sociale vanskeligheder på længere sigt.

Det er afgørende for forløbet af plejen i hjemmet, at patienten og de pårørende ikke belastes med problemer af økonomisk og praktisk art. Derfor indeholder vort forslag også mulighed for adgang til orlov med lønkomensation. I dag sygemeldes nogle pårørende selv i disse situationer med alvorlig sygdom og dødsfald.

Det er vor opfattelse, at de pårørende er bedre hjulpet med en reel adgang til orlov og lønkomensation på 90 pct., hvis indtægten ligger mellem dagpengemaksimum og 300.000 kr., og 100 pct., hvis indtægten ligger under dagpengemaksimum. En sådan ordning ville ikke hindre pårørende i at påtage sig opgaven alene af økonomiske grunde.

Forsøgsordningerne med døgnhjemmepleje har givet alvorligt syge og døende patienter øgede muligheder for at vælge mellem indlæggelse på institution eller at forblive i deres eget hjem. Døgnberedskab må betragtes som en væsentlig forudsætning, og socialdemokratiet ønsker at fremme denne udvikling.

Et fleksibelt tilbud stiller store krav til samarbejdet på tværs af traditionelle faggrænser og sektorgrænser. Disse krav må kunne honoreres, så der kan tilbydes den enkelte patient og pårørende bistand efter de specielle ønsker og behov. Hovedsigtet må være, at den nære kontakt til familien oprettholdes, og at patientens integritet og selvbestemmelsesret bevares.

(Kort bemærkning).

Tinning (VS):

Det er bare et spørgsmål, for det er jo så rørende, forslaget. Man foreslår 90 pct. i lønkomensation. Hvorfor ikke 100 pct.? Jeg forstod det sådan, at det er meget vigtigt, at man ikke får økonomiske problemer, og det

synes jeg er rigtigt. Jeg vil godt kommentere det hele, når jeg kommer til i ordførerrækken. Noget, der er mig helt uforståeligt, er, at der står i forslaget bemærkninger, som fru Joanna Rønn siger, at man skal gå 10 pct. ned i forhold til sin normale løn. Er det, fordi det plejer man nu engang inden for det sociale område, eller er der et eller andet specielt argument?

Lizzie Lichtenberg (KF):

Dette beslutningsforslag, som drejer sig om forbedring af vilkårene for stærkt plejekrævende personer i eget hjem og, som fru Joanna Rønn lige nævnte, især pleje af døende, handler også om holdninger til livets afslutning. Det handler om valgfrihed for det enkelte menneske og for dets familie.

Der er smukke intentioner og gode tanker i det fremsatte forslag. Beslutningen, folketinget skal tage, om pålæg til regeringen om nødvendig lovgivning, skal gennemtænkes rigtigt. Der er tale om den praktiske støtte. Der er tale om den psykiske støtte og krise- og sorgbearbejdning.

Når man ser på den praktiske støtte, må der, for at man kan klare en opgave såvel fra patientens side som fra familiens, være en sammenhæng mellem bolig, pleje og bistand. Der må være tilbud til familien om døgnpleje, der må være tilbud om smertebehandling, der må være tilbud om, at man får den nødvendige sygeplejeassistance. Hvis jeg må nævne et eksempel: det er jo ofte sådan, at plejekrævende mennesker skal vendes i sengen for ikke at få liggesår. Der er altså en hel masse praktiske ting, man skal have gennemtænkt, og som man skal stille til rådighed for at få den rigtige valgfrihed. Jeg kan kun give fru Joanna Rønn ret i, at det er den, det drejer sig om.

Hvad angår orloven, og hvordan man i givet fald økonomisk skal hjælpe familien, fremdrog ministeren nogle forsøg, der bliver foretaget i øjeblikket. Samtidig må vi vel sige, at det også er et spørgsmål om, hvordan arbejdsmarkedet stiller sig, for det er vel ikke bare et lovgivningsspørgsmål, men absolut også et befolkningsspørgsmål, og derfor må arbejdsmarkedets parter inddrages i vort videre arbejde omkring disse ting.

Dernæst den psykiske støtte. Når man er i en situation som den, der her er tale om, er